

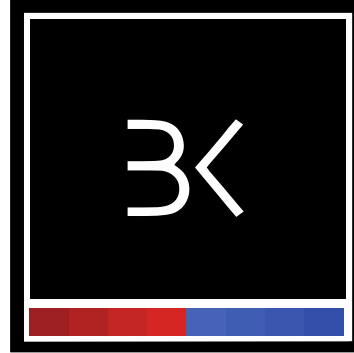
Burcu Kösem
EKONOMİ - FINANS - SEKTÖR
PROFESYONELİ

CORONA-EKONOMİ BÜLTENİ

11 Eylül / 2020

Bu rapor; Covid-19 virüsünün dünya ekonomilerinde yarattığı ekonomik krizi, güvenilir kaynaklardan elde edilen veriler ile yansıtmaya yönelik olarak, hazırlanmıştır. Herhangi bir yatırım tavsiyesi içermez.

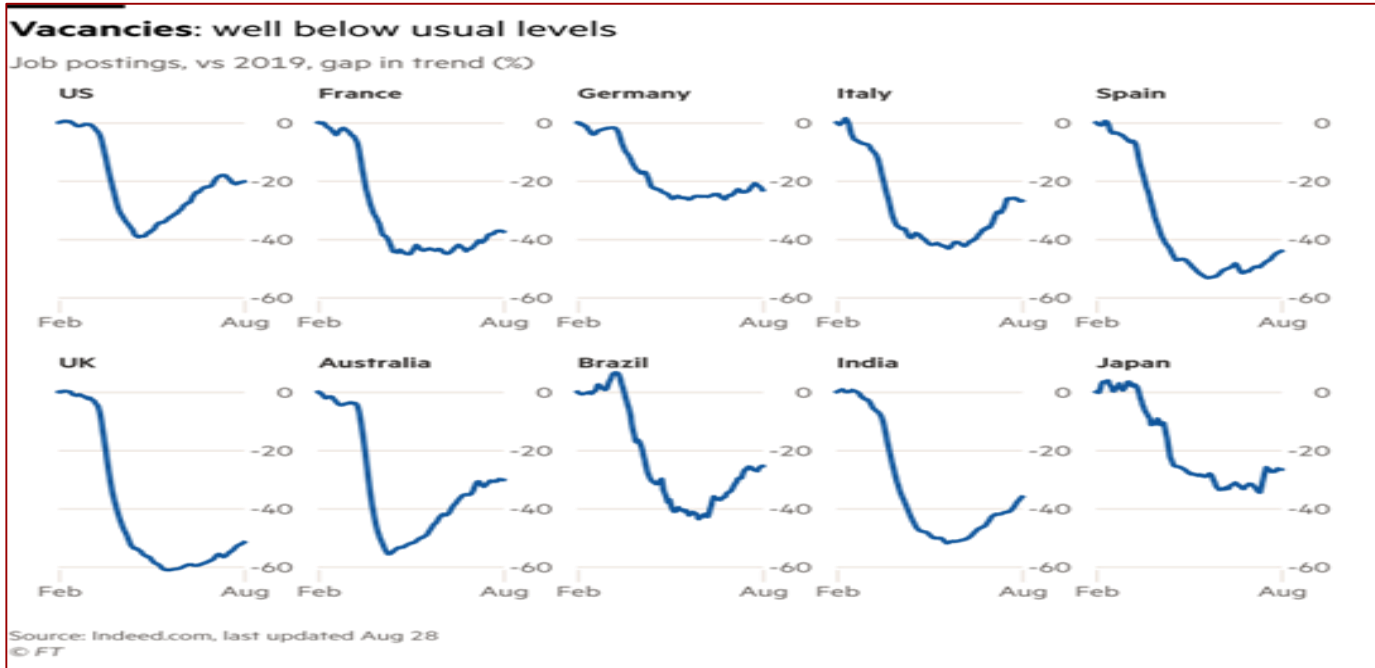
Küresel Ekonomi Virüs Öncesi Sürece Dönüyor mu?

- ❑ Dünya 1929 büyük buhranından bu yana görmüş olduğu en büyük krizden, pandemiden oldukça yavaş toparlanıyor.
- ❑ Bu hafta, yeni normal ekonomideki gelişim sürecini küresel düzlemdeki bazı kilit ve ilişkili göstergeler eşliğinde irdeliyoruz.
- ❑ Böylelikle Covid-19 öncesindeki ekonomik sürece V şeklinde mi yoksa U şeklinde mi adapte olunduğu, beklentilere göre şekillenen davranışsal ekonominin hayatın hangi alanlarında daha çok etkili olduğunu da bir bakıma görmüş olacağız.

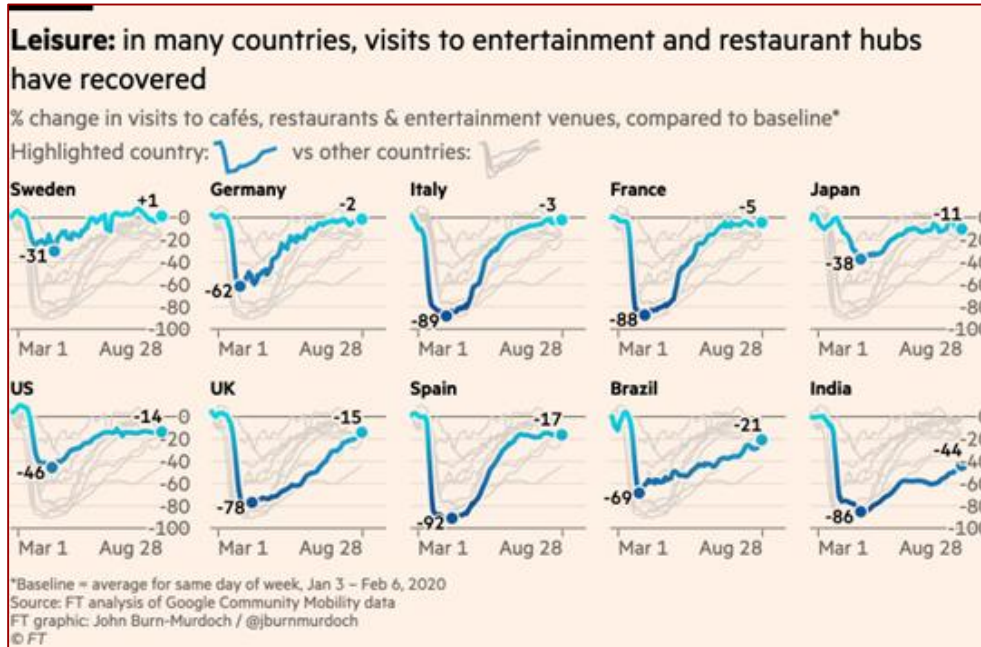
Küresel İstihdam Açığı Ortalamanın Altında!

- ❑ Tüm dünyada işsizlik oranları resmi olarak çok yükselmiş durumda ancak bir de görünmeyen bir taraf var ki bu da sigorta kapsamında işten çıkarma yasakları ya da kısa çalışma gibi durumlar ile aslında bu oranın çok daha yüksek olduğu,
- ❑ Bu sürecin gidişatını görebilmek için Indeed.com şirketi iş ilanlarından bir çalışma yapılmış: Verilere göre aşağıdaki ülkeler bazında iş ilanlarında zar zor bir artış olduğu görülüyor.
- ❑ Bu da uzunca bir süre daha istihdam tarafında sıkıntı olacağını gösterir.

Tüketici Harcaması Davranışsal Olarak Farklı!

- ❑ Hanehalkı harcaması çoğu ülke ekonomisinin çok önemli bir parçasını oluşturuyor ve ekonomik toparlanma da büyük ölçüde tüketici güveninin yeniden kazanılması ile doğru orantılı.
- ❑ Aşağıda Google hareketlilik verilerinden derlenerek, ülke bazında cafe, restaurant ve eğlence yerlerine ziyaretlerden küresel çapta tüketici harcamalarının gidişat noktasına bir tahminde bulunabiliriz.
- ❑ Bu arada Yunanistan diğer ülkelerden pozitif ayrılmakta; bu durumu vaka sayısının düşük olması ve dışarıda harcamayı seven insanlar ülkesi olarak tüketici davranışına bağlayabiliriz.

Tüketici Harcaması Davranışsal Olarak Farklı!

- ❑ Perakende bacağına tüketim harcamaları ise yukarıda bahsedilen eğlence mekanlarındaki harcamalara göre biraz farklılık gösteriyor.
- ❑ Zira pandemi sürecinde çoğu kişi restaurantlardan hizmet almak yerine market alış verişini yapmayı tercih etti ve bu alışkanlığın değişmesi biraz daha fazla zaman alacağına benziyor.
- ❑ Perakende mağazalardaki müşteri trafiği yıllık bazda halen ortalamaların altında:

Sinema & Tiyatro ve Sanatsal Etkinlikler

- ❑ Tüketiciler sinema ve diğer etkinliklere çok daha yavaş bir şekilde gitmeye başladı. Dolayısı ile bu sektör en ağır yara alanlardan.

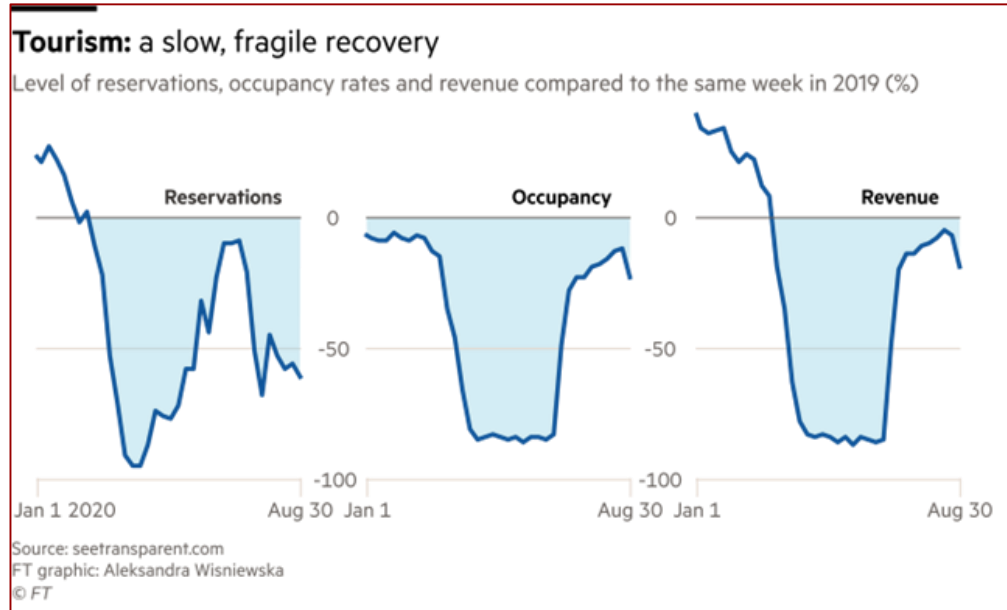
Hava Kirliliği Seviyeleri

- ❑ Ekonominin açılması ile beraber, üretim kısıtlarında düşen nitrojen dioksit seviyeleri, yeni normalle beraber tekrar eski ortalamalara dönmeye başladı.
- ❑ Seçilen şehirlerden kırmızı olanlar ortalamanın üstü,
- ❑ Mavi olanlar ise halen altında kalan seviyeler.
- ❑ Yandaki grafikte Çin'in şehirleri, Norveç'in Oslo, Hindistan'ın Kalküta ve Slovenya'nın Lübliyana şehrinde seviyeler yükselmiş gözüküyor.

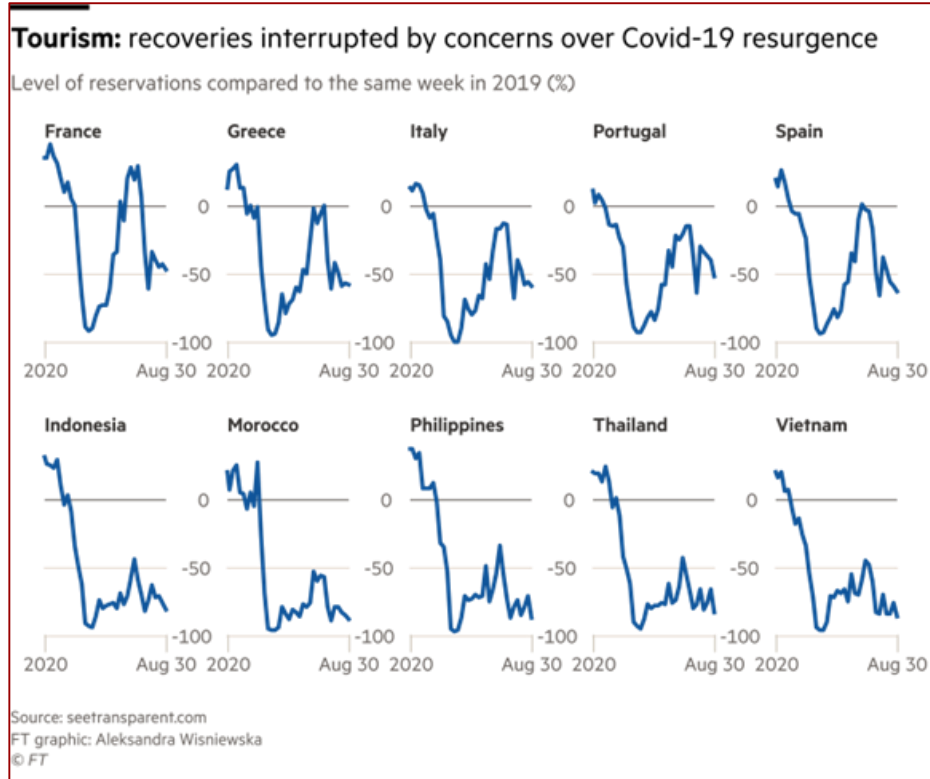
Turizm ve Seyahat İstihdamda Büyük Kayıp Yarattı!

- ❑ Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Organizasyonu, 2020'de 100-120 milyon arası turizme bağlı işin risk altında olduğunu tahmin ediyor.
- ❑ Durum o kadar vahim ki küresel ulaşımın 2020'de %58-78 aralığında daraldığı tahmin ediliyor. %20 lik belirsizlik, turizmdeki 20 milyon kişinin işi ile kıyaslanabilir nicelikte!
- ❑ Turizmdeki rezervasyonlar, doluluk ve gelir 2019'a göre değerlendirildiğinde yeni normalden bu yana düzelmeyen, yavaş ve kırılğan bir durumda olduğu görülüyor:

Turizm ve Seyahat İstihdamda Büyük Kayıp Yarattı!

- ❑ Turizmdeki dönüşüm Covid-19'daki yeniden artış durumu ile sekteye uğramış gözüküyor.

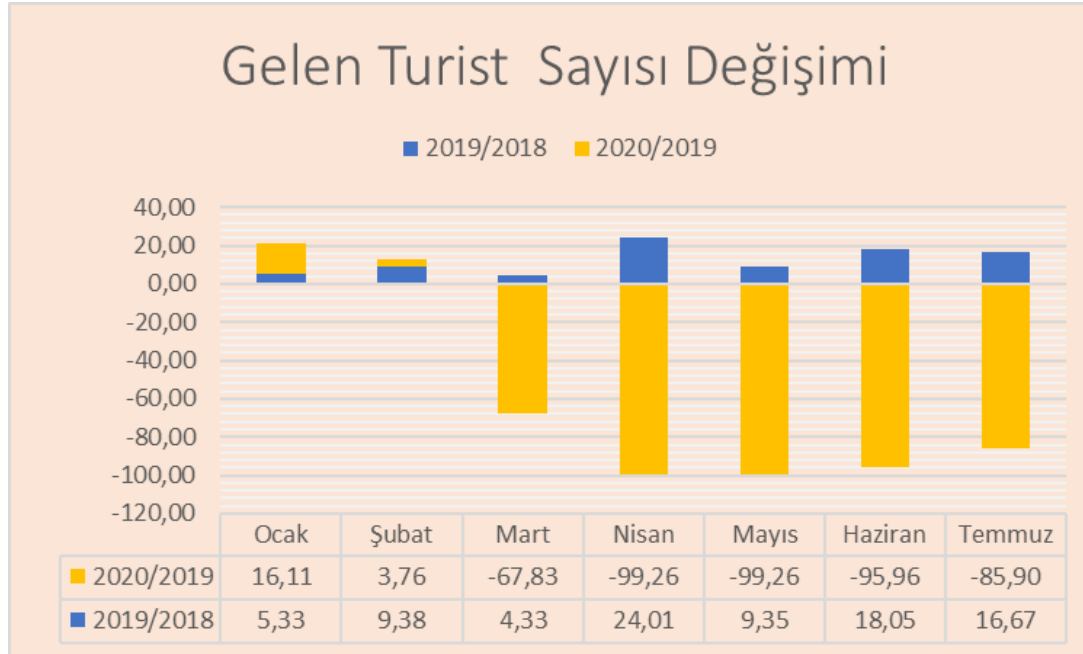
Çin Ekonomisindeki Toparlanma

- ❑ 27 Temmuz itibari derlenmiş verilerden Çin Ekonomik Aktivite Endeksine baktığımızda geçen yılın aynı dönemine göre yaklaşık 20 baz puanlık geride olduğunu görüyoruz.
- ❑ Covid-19 ile ilk tecrübeyi yaşayan Çin, ilk defa toparlanmaya da başlayan ülke, bazı verileri siyasi manipülasyona açık olan ülke aynı zamanda dünyanın ikinci büyük ekonomisi ve ana tedarikçisi olması nedeni ile toparlanma seviyesi küresel anlamda önemli.

Türkiye’de Turizm

- ❑ Dünyanın Önde Gelen Veri ve Analiz Şirketlerinden STR'ın hazırladığı Temmuz 2020 Ülke Performans Raporunu incelediğimizde,
- ❑ Türkiye'nin Temmuz 2020 otel dolulukları, 2019 yılının aynı dönemine göre %58,4 azalarak, %31,4 olarak kaydedilmiştir. / 2019 - %75,6

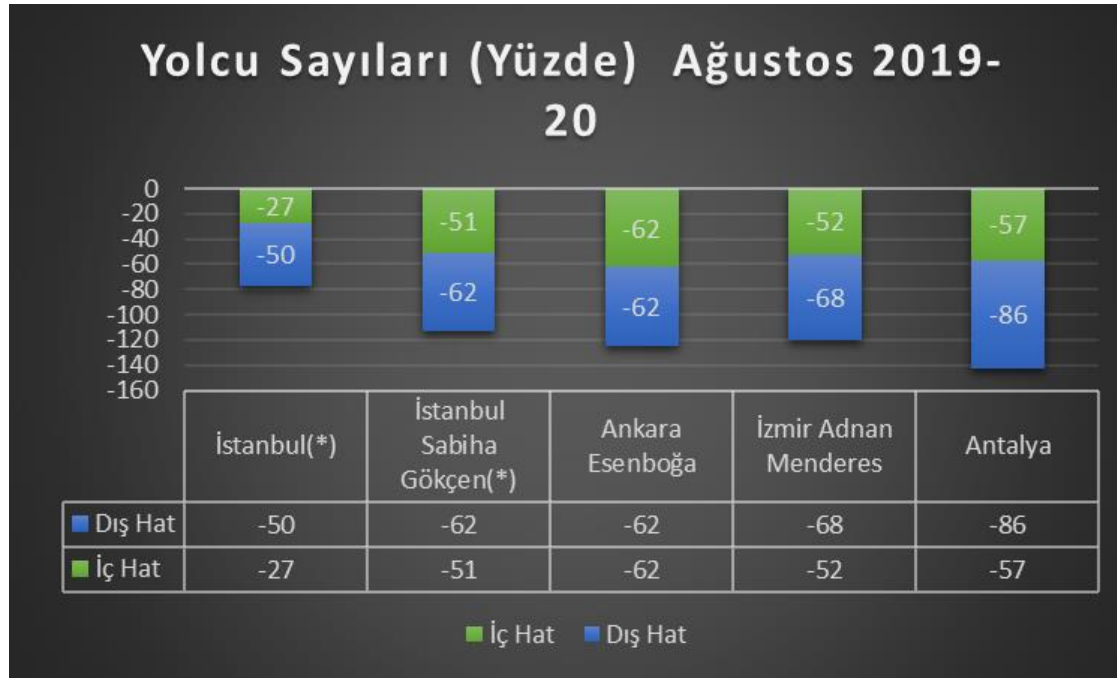
Türkiye'de Turizm

- ❑ Antalya bölgesi için; 2020 yılbaşından Temmuz sonuna kadar geçen sürede ise (Ocak – Temmuz 2020 toplam) :

Ocak-Temmuz Dönemi	2020	2019
Doluluk oranı	%33,7	%63,4
Ortalama günlük satılan oda bedeli	69,45 Euro	82,70 Euro
Oda başı elde edilen gelir	23,43 Euro	52,40 Euro

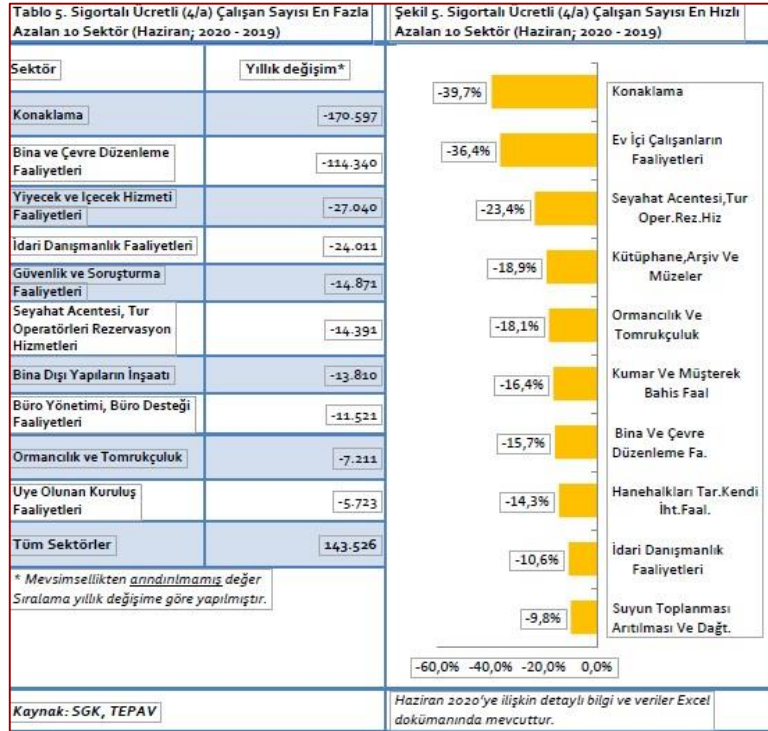
Türkiye'de Havalimanı Trafiği

- ❑ Ağustos ayında havalimanlarımızdaki yolcu sayılarına bakıldığında geçen yılın aynı ayına göre en büyük düşüşün turizm bölgelerine olan dış hat yolcularından kaynaklandığı görülmektedir.
- ❑ Türkiye genelinde ticari ve yük dahil tüm uçuşlarda Ağustos ayı için geçen yıla göre düşüş oranı -%48,9 (TURMOB verileri)

Türkiye’de İşsizlik

- ❑ Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2020 yılı Haziran döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 152 bin kişi azalarak 4 milyon 101 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 0,4 puanlık artış ile %13,4 seviyesinde gerçekleşti. Tarım dışı işsizlik oranı 0,6 puanlık artış ile %15,9 oldu.
- ❑ Sektör bazında işsizlik durumuna bakarsak;

Haftadan Kalanlar..

- ❑ Bloomberg yazarı: Macron Dođu Akdeniz konusunda artık susmalı ve konuşmayı Merkel'e bırakmalı..
- ❑ Türkiye Dođu Akdeniz'de yeni Navtex ilan etti. Türk Deniz Kuvvetleri Hidrografi ve Oşinografi Dairesi Başkanlığı tarafından duyurulan Navtex ilanında, 12-14 Eylül tarihlerinde Sadrazamköy sahasında atış eğitimi bildirildi.
- ❑ İngiltere Ticaret Bakanlığı yaptığı açıklama ile İngiltere ve Japonya'nın serbest ticaret anlaşması konusunda mutabakata vardığını bildirdi.
- ❑ Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's Türkiye'nin uzun dönemli Döviz cinsinden kredi notunu "B1"den "B2"ye düşürdü, not görünümü "negatif"te bıraktı.
- ❑ ABD federal hükümetinin Ağustos'ta 200 milyar dolar olarak kaydedilen bütçe açığı, 2020 mali yılının 11 ayında toplam 3 trilyon dolara ulaştı.
- ❑ Euro Bölgesi'ndeki mali politikaların koordinasyonunu sağlamak amacı olan Euro Grubu Başkanı Paschal Donohoe, İngiltere'nin AB ile serbest bir ticaret anlaşma yapmak istiyorsa Brexit ayrılık anlaşması taahhütlerine saygı duyması çağrısı yaptı.